

DE R A A D DER GEMEENTE D E U R N E ;

Gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders van 18 januari 1962 nr. 15;

Gelet op het schrijven van de Hoge Raad van Adel van 15 december 1961, nr. 169/81;

B e s l u i t :

een gemeentevlag vast te stellen met de volgende beschrijving:
„Rechthoekig, bestaande uit drie horizontale banen van gelijke hoogte, in de kleuren van boven naar beneden: ROOD-GEEL-ZWART. In het midden van de gele baan is het wapen van de gemeente aangebracht.“

Vastgesteld in de openbare vergadering van 23 januari 1962.

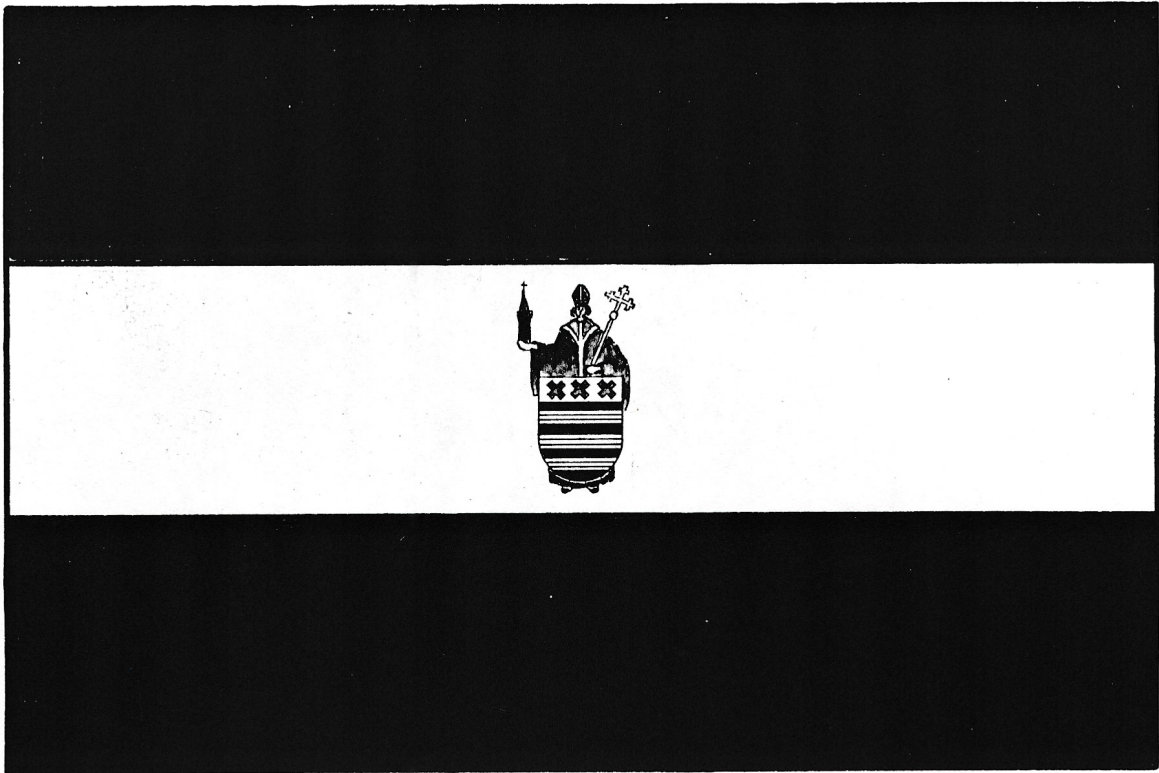
DE VOORZITTER,

J. Roebens

DE SECRETARIS,

P. A. H. H. H.

Dict: HE
Typ: AB
Coll: *G*

Omschrijving: drie horizontale banen van gelijke hoogte rood, geel en zwart; in het midden van de gele baan is het gemeentewapen aangebracht. (rechthoekig)

Raadsbesluit: 23 januari 1962, nr. 17.

Advies H.R.v.A.: 15 december 1961, nr. 169/81.

E. 1970

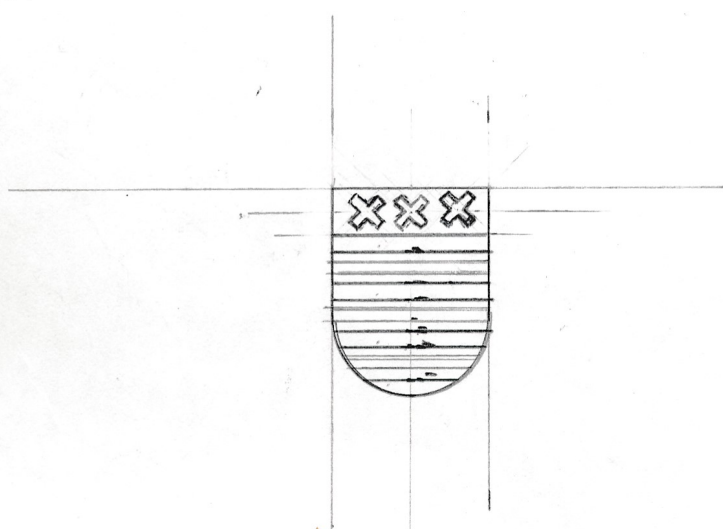
alleen schied!

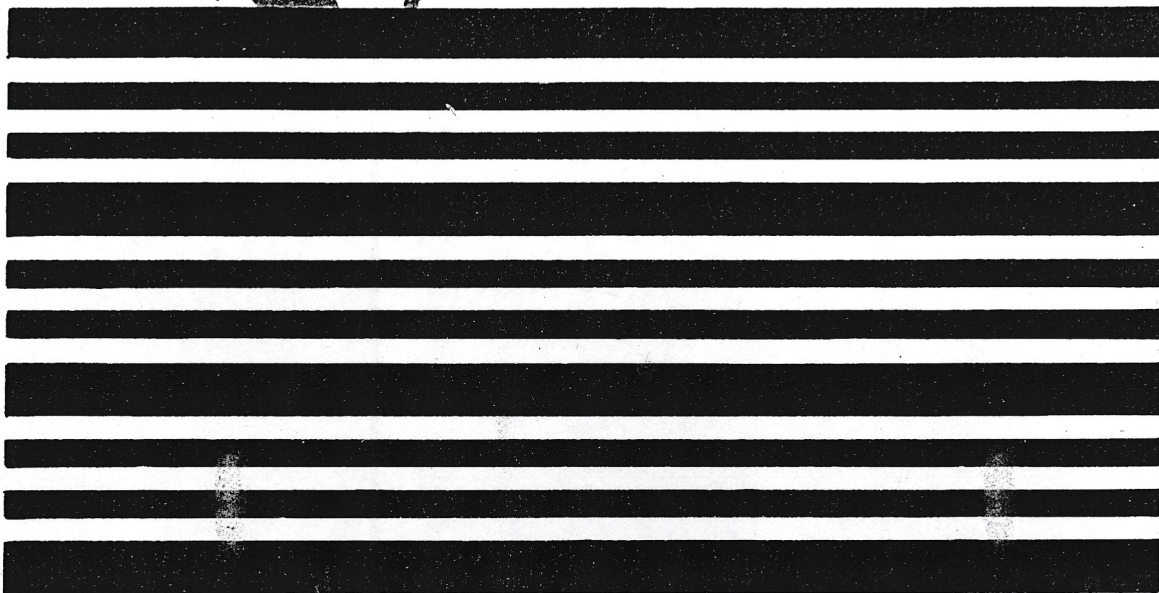
1958 27
11 0 20,5

42 : 27

36 :

26-27 mm

Omschrijving: twintig banen in de hoogteverhouding van:
50:7:2, 8:2, 8:2, 8:2, 8:2, 8:7:2, 8:2, 8:2, 8:2, 8:
2, 8:7:2, 8:2, 8:2, 8:2, 8:2, 8:7 (samen 100),
wit-zwart-geel-zwart-geel-zwart-geel-zwart-
geel-zwart-geel-zwart-geel-zwart-geel-zwart-
geel-zwart-geel-zwart, op de broekinghelft
van het wit een uitkomende rode leeuw met
staart.

Raadsbesluit: 28 juni 1988.

Advies H.A.v.A.: -

Opgeheven 1 januari 1997; nieuwe gemeente met dezelfde naam
Gecontinueerd bij raadsbesluit van 25 maart 1997

STREEKARCHIVARIAAT PEELLAND

martinetstraat 2
postadres:
postbus 3
5750 aa deurne
telefoon: 04930-87205
postrek. 10.69.013 t.n.v.
gemeente deurne met
vermelding streekarchivariaat

Noordbrabantse commissie voor wapen- en
vlaggenkunde,
p/a de heer W.A. van Ham,
postbus 35,
4600 AA Bergen op Zoom.

kenmerk: 100.
onderwerp:
vlag gemeente Deurne.

deurne, 2 mei 1989.

Geachte collega,

Naar aanleiding van het schrijven van bovenvermelde commissie aan de gemeente Deurne m.b.t. de herziening van de gemeentevlag het volgende.

Al eerder had ik informeel het gemeentebestuur geïnformeerd d.m.v. een notitie over een mogelijke herziening van gemeentewapen en -vlag (notitie gedeeltelijk in kopie bijgevoegd). Zoals je ziet kom ik nogal aan een aantal mogelijkheden. Alternatieven zijn niet uitgesloten en (rode) kleur van schildhouder kan eventueel worden weggelaten (aldus de commissie), m.a.w. een rode baan zou kunnen vervallen (?).

Kortom om tot een goed gemotiveerd voorstel aan de gemeenteraad te kunnen komen verzoek ik gaarne nader commentaar.

De vlag dient in ieder geval te worden aangepast, daar is men het al mee eens.

N.B. Aangezien wij al eerdere vruchtbare contacten op dit terrein hebben gehad is mijn schrijven aan jouw adres gericht.

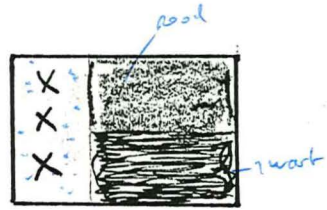
Met vriendelijke groeten,

(René J. Jansen)

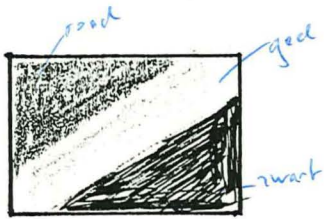
mogelijkheden vlaggen rood/geel/zwart al dan niet met rode kruisjes.

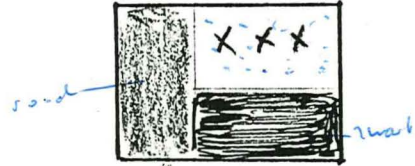
1

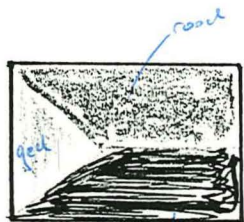
6

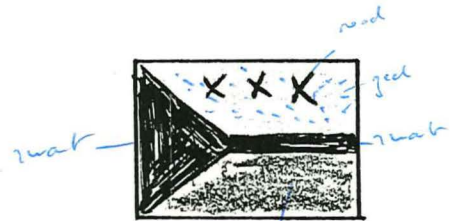
2

7

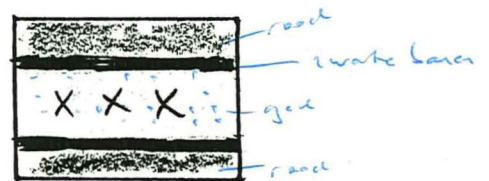
3

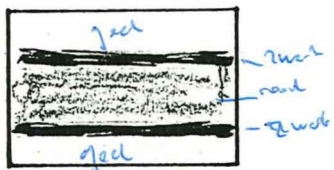
8

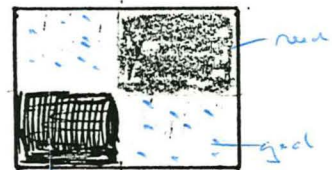
4

9

5

10

Ontwerpen.

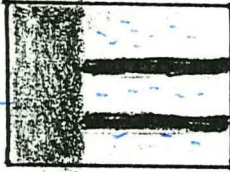
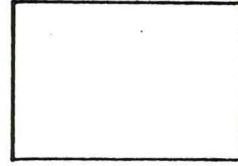
geed

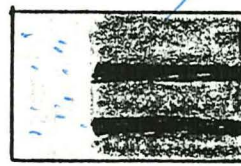
11

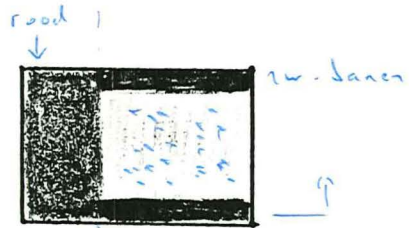
12

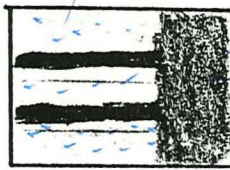
13

14

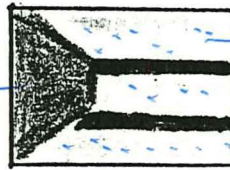
15

16

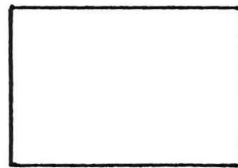
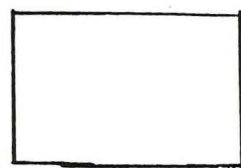
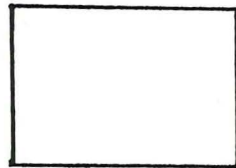
17

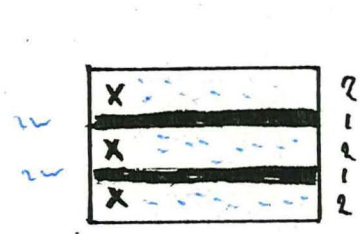
18

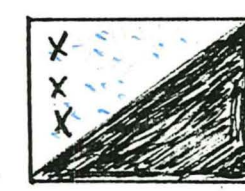
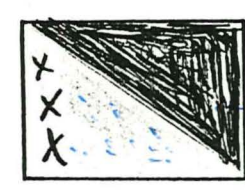
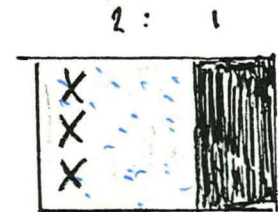
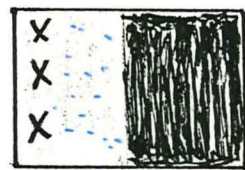
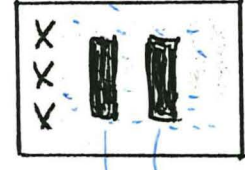
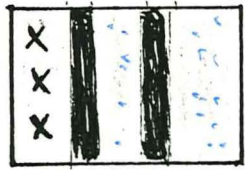
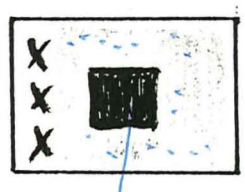
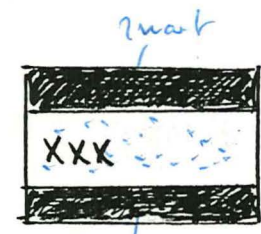
19

mogelijkheden vlaggen geel / zwart en rode kruisjes

andriestruisjes in rood
20

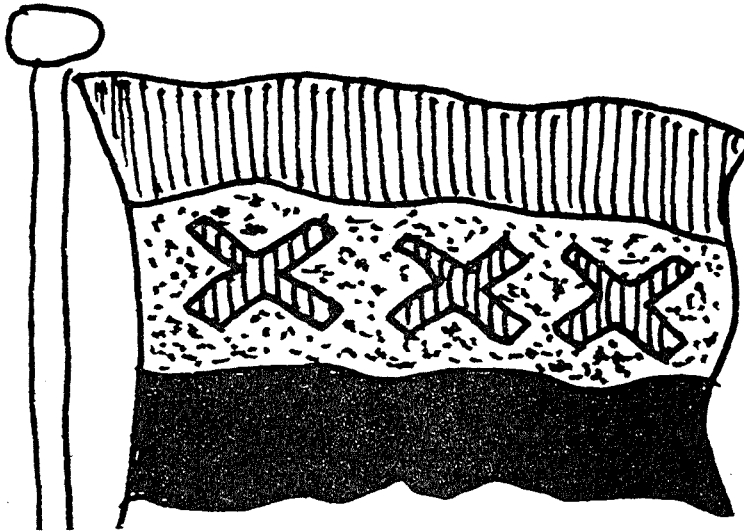
„Vernieuwvingen gemeentevlaggen Helmond en Deurne noodzakelijk”

HELMOND/DEURNE - Als het aan de Noordbrabantse commissie voor wapen- en vlaggenkunde ligt, krijgen Helmond en Deurne snel nieuwe gemeentevlaggen. De voorstellen van de commissie zijn op de gemeentehuizen bezorgd. De Noordbrabantse commissie voor wapen- en vlaggenkunde, die twee jaar geleden werd opgericht door de stichting Brabants Heem, nam alle wapens en vlaggen onder de loep van de 59 Brabantse gemeenten met tienduizend inwoners of meer. Volgens het commissielid W.A. van Ham uit Bergen op Zoom: „Omdat deze gemeenten zeker blijven bestaan. Gemeenten met minder inwoners lopen het risico in de toekomst bij een gemeentelijke herindeling opgeheven te worden. Waarom zouden die gemeentebesturen hun plaatselijke herkenningstekens nu nog veranderen?”

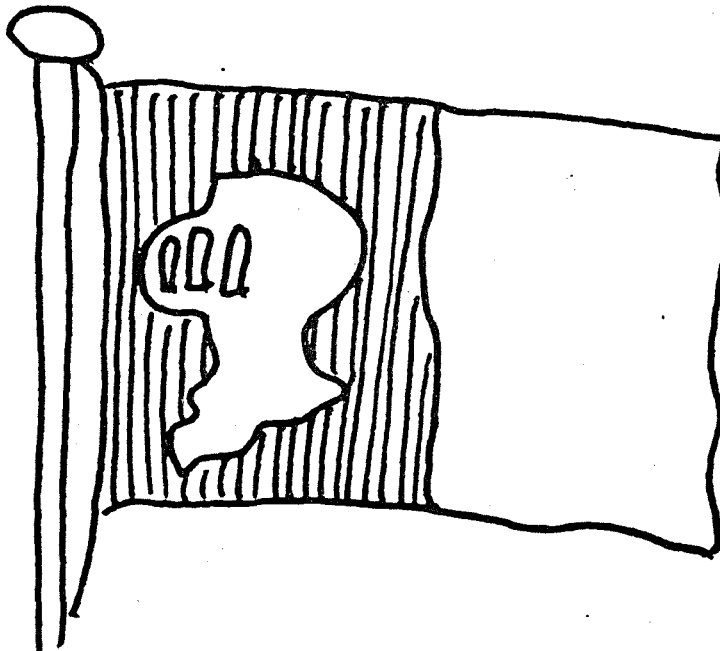
In Noord-Brabant dient er volgens de commissie heel wat gesleuteld te worden aan de wapens en vlaggen. Van Ham: „Er zijn maar liefst 27 gemeenten waarvan het wapen niet deugt. Van 32 gemeenten vinden we dat die met veel mooiere vlaggen voor de dag kunnen komen.” De wapens van Helmond en Deurne zijn volgens de Noordbrabantse commissie in orde. Dat geldt echter niet voor de gemeentevlaggen. Die van Helmond is met twee verticale banen nietszeggend. En van de vlag van Deurne dient het gemeentewapen te worden afgehaald.

Stokzijde

De vlag van Helmond heeft twee verticale banen. De baan aan de stokzijde is wit en de uitwaaiende helft is rood. Het doek werd op 2 juni 1959 door de gemeenteraad vastgesteld. De kleuren werden ontleend aan het gemeentewapen dat op 12 maart 1924 aan Helmond werd verleend door koningin Wilhelmina. De vlag werd destijds voorgesteld door de Hoge Raad van Adel. Dit adelscollege adviseert gemeenten en provincies op het gebied van wapens en vlaggen. Echter, Helmond behoorde in 1959 tot de eerste gemeenten in het land die een eigen vlag vaststelden. In die tijd was het gebruik de kleuren die in het wapen voorkwamen te 'vertalen' in vlaggekleuren. Tegenwoordig worden echter ook de eventuele emblemen uit het wapen op een creatieve manier in de vlag verwerkt. Op zich is er niets fout aan de Hel-

■ De „nieuwe” Deurnese vlag.

■ De „nieuwe” Helmondse vlag.

mondse vlag. Ze is eenvoudig en daardoor heel duidelijk. Echter, de Noordbrabantse commissie voor wapen- en vlaggenkunde vindt de vlag nietszeggend. „Nietszeggende vlaggen, die slechts banen vertonen, dienen te worden vervangen”, aldus de commissie in het rapport. Voorgesteld wordt de kleuren op de vlag om te draaien, zodat er een rood-witte vlag ontstaat. Op e

rode baan die aan de stokzijde staat kan een gestyleerde helm worden gezet. Die helm komt uit het gemeentewapen. Al op middeleeuwse zegels prijkt de helm op de stadszegels. Waarschijnlijk kan de helm als een rebusfiguur worden gezien. Het woord helm zit immers in de plaatsnaam: Helm-ond.

Deurne dient van de Noord-

brabantse commissie zijn wapen van de vlag te halen. Een wapen hoort niet op een vlag thuis. Strikt genomen is het wapen het embleem van de gemeente als bestuurlijke instelling. De vlag is van het volk. Dezelfde vergelijking gaat op voor het Nederlandse staatswapen en de vlag. Het wapen mag alleen worden gebruikt door de staat en zijn instellingen. Het rood-wit-blauw mag door iedereen worden uitgestoken die daar zin in heeft. De gemeentevlag van Deurne werd op 23 januari 1962 door de toenmalige raad vastgesteld. Ze bestaat uit drie evenhoge banen. Van boven naar beneden in de kleuren rood, geel en zwart. Op de gele middenbaan staat het gemeentewapenschild. De heraldische (wapenkundige) omschrijving van het schild luidt: „In sabel (zwart) drie drielingsbalken van goud en een gouden schildhoofd met drie Sint-Andrieskruisjes van keel (rood) naast elkander.”

Deurne kreeg zijn wapen op 16 mei 1928. Eigenlijk hoort ook de heilige Willibrordus achter het schild te staan. Maar de Hoge Raad van Adel vond het in 1962 niet goed de patroonheilige op de vlag te zetten.

Het Deurnese wapenschild is dat van de familie Van Doerne. Deze familie speelde van 1397 tot 1606 een belangrijke rol in de plaatselijke geschiedenis. De familie Van Doerne bezat toen de heerlijkheid Deurne. De hoofdindeling van het wapenschild komt overeen met wapens uit de Brabantse Kempen. Dit wijst er wellicht op dat de familie Van Doerne oorspronkelijk niet uit de Peel komt, maar uit de Kempen.

Deurne zou een goede vlag krijgen als het wapenschild op de gele middenbaan vervangen werd door drie rode schuinkruisen. Althans dat vindt de Noordbrabantse commissie voor wapen- en vlaggenkunde. De symboliek die in de huidige vlag is verwerkt, komt ook in de nieuwe terug. De omschrijving van de nieuwe vlag zou kunnen luiden: „Drie evenhoge banen van rood, geel en zwart. Op de gele baan drie rode schuinkruisen, geplaatst opp 1/8, 1/2, en 7/8 van de vlaglengte. De schuinkruisen hebben elk een hoogte, gelijk aan 1/4 van de vlaghoogte en de armen een dikte, die gelijk is aan 1/20 van de vlaghoogte.”

Gemeentevlag wappert 5 jaar over Deurne

DEURNE - Hoewel Deurne al in 1953 een eigen vlag heeft, deze pas dit jaar haar 25-jubileum. Dit omdat de Deurnese raad op 23 januari 1962 besloot de in gebruik zijnde rood-geel-zwarte banenvlag tot gemeentevlag te verheffen.

Na de Tweede Wereldoorlog kregen provincies en gemeenten hun identiteit en onafhankelijkheid tot uitdrukking te brengen. Voor die tijd ontligde het Rijk zoveel mogelijk het gebruik van lokale vlaggen. Die vond dat er maar één vlag moest worden met rood, geel en blauw.

De Deurnese vlag heeft ont- en. Het is wél te reconstrueren. Het is wél te reconstrueren, wat de vlag tot uitdrukking te brengen.

De kleuren van de banen zijn de kleuren van het gemeentewapen.

pen. Het is in Nederland traditie een gemeentevlag te ontwerpen met het gemeentewapen als voorbeeld. In het wapen komt immers de plaatselijke historie naar boven. De ontwerper van de Deurnese vlag ging nog een stapje verder. Hij zette het hele wapen in de vlag.

Door een Koninklijk Besluit van koningin Wilhelmina kreeg Deurne zijn huidige wapen op 16 mei 1928. De heraldische omschrijving ervan luidt volgens het wapendiploma: „In sabel drie drielingsbalken van goud, en een gouden schildhoofd met drie St.-Andrieskruisjes van keel, naast elkander. Achter het schild, en met den linkerarm daarop steunende, de figuur van den Heiligen Willibrordus met aangezicht en handen van natuurlijke kleur, gekleed in bisschoppelijke toga van sabel, waar overheen een misgewaad (planeta) van keel, afgezet met goud, gedekt met eenen bisschopsmijter van keel, afgezet met goud, houdende in de rechterhand het model van een kerkgebouw met toren van natuurlijke kleur en in de linkerhand een gouden kruis staf.”

Eigen taal

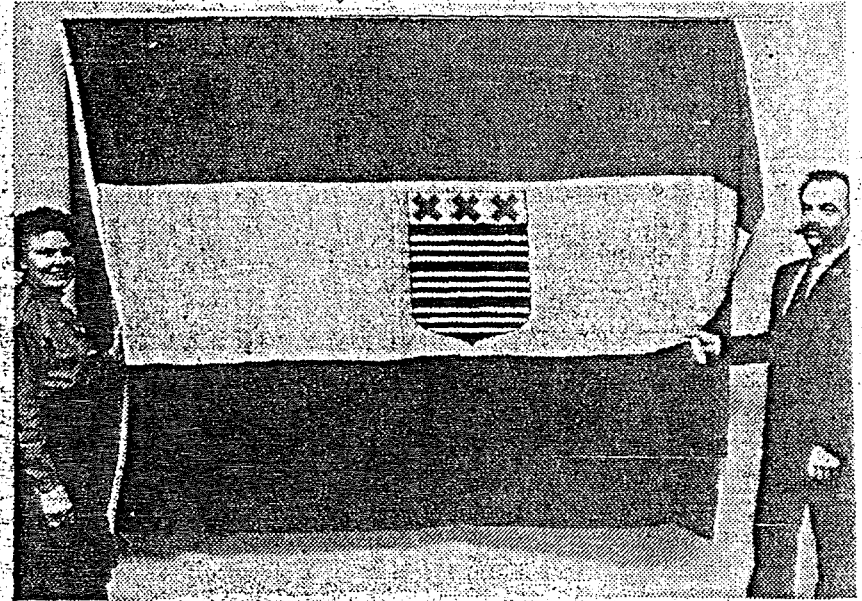
In de heraldiek, zoals de wetenschap wordt genoemd, die zich bezighoudt met het bestude-

ren van wapens, wordt een eigen taal gesproken. Kleuren worden er met andere benamingen aangeduid. Sabel betekent zwart, keel is rood en goud is de heraldische benaming voor geel.

In het gemeentewapen van Deurne komen de wereldse en geestelijke geschiedenis van de plaats samen. De heilige Willibrordus, die het wapenschild vasthoudt, is de patroonheilige van Deurne. Dit wordt nog eens onderstreept door de kerktoeren die de heilige vasthoudt. Het stelt de Willibrorduskerk voor.

Het wapenschild dat de heilige Willibrordus vasthoudt, is dat van de familie Van Doerne. Deze familie heeft van 1397 tot 1606 een belangrijke rol gespeeld in de plaatselijke geschiedenis. De familie Van Doerne bezat toen de heerlijkheid Deurne. De hoofdingeling van het wapenschild komt overeen met wapens uit de Kempen. Dit wijst er wellicht op dat de familie Van Doerne van oorsprong geen Peellandse familie is, maar uit de Kempen komt.

In 1962 werd overal in het land feest gevierd omdat koningin Juliana en prins Bernhard 25 jaar eerder in het huwelijksbootje waren gestapt. Voor veel gemeenten was dat aanleiding om een eigen vlag vast te stellen. Ook het gemeentebestuur van Deurne vond het tijd dat er dui-

delijkheid kwam over de plaatselijke vlag.

Aan de Hoge Raad van Adel in Den Haag werd een oordeel gevraagd over de in gebruik zijnde vlag. Dit adellijk college, dat provincies en gemeenten adviseert bij het samenstellen van wapens en vlaggen, had geen bezwaar tegen de Deurnese vlag. De Hoge Raad wees er wel op dat het niet de bedoeling was om de heilige Willibrordus op de vlag te zetten. De Hoge Raad van Adel had geen bezwaar tegen het opnemen van het schildje van de familie Van Doerne. Het vlaggevoorstel van het college van burgemeester en wethouders kwam in de raadsvergadering van 23 januari 1962 aan de orde. De raad had geen moeite met het voorstel en omschreef de Deurnese vlag in het raadsbesluit als: „Rechtthoekig, bestaande uit drie hori-

De huismeester van het gemeentehuis Deurne Ton Scherf en Henriette van Heugten (op 1 februari 25 jaar bij de gemeente) tonen de gemeentevlag. (Foto: John van Schilt)

zontale banen van gelijke hoogte, in de kleuren van boven naar beneden: rood-geel-zwart. In het midden van de gele baan is het wapen van de gemeente aangebracht.”

In tegenstelling tot het gebruik van het gemeentewapen - waarvan het gebruik is voorbehouden aan het gemeentebestuur - mag een gemeentevlag door iedereen worden gebruikt. De plaatselijke vlag doet het uitstekend als er plaatselijk iets te vieren valt en de Nederlandse driekleur en de Brabantse blokkenvlag niet op hun plaats zijn. De Deurnese gemeentevlag staat dan symbool voor Deurne als gemeenschap.